



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

11. De caeterarum carnalium voluptatum fruitione. Et cujus Philosophicae sectae Iulianus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

De ceterarum carnalium voluptatum fruitione, & cuius Philosophicæ sectæ Iulianus.

CAPVT XI.

EX ijs quæ de carnalis libidinis fruitione inter conjuges diximus facile intelligi potest, quid de ceterarum voluptatum fruitione quibus terrenæ cupiditates inhiant, Pelagiani senserint. Nam quamvis de illis vix ulla cum eis intercesserit disputatio, manifeste tamen sequitur, nisi à suis notissimis certissimisque principijs diserepare velint, omnes omnino carnalium desideriorum motus, quibus in ciborum delicias atque potuum, odorum suavitates, sonorum concentus, oculorum blanditias aut spectacula, in divitiarum splendorem atque abundantiam, in honorum pompas ceteraque terrena bona concitantur & exardescimus, in eorum opinione fuisse bonos atque laudabiles: eorumque motuum voluptatibus, quæ in bonorum istorum adeptione percipiuntur, secundum se spectatæ, veluti naturalibus bonis ad fatietatem usque nos posse frui. Neque enim est ratio cur conjugis corpore & voluptate commixtionis, etiam sine ulla spe prolis, securissime liceret frui, & ceteris nemini noxijs voluptatibus non liceret. Nimirum ut istic, ita & hic diceret solum excessum esse culpandum. Quem quibus limitibus terminarent, nullis expressis verbis eorum liquet. Credo nullum excessum committi dicerent cum illis per se delectandi dumtaxat causa quemadmodum corporibus mortuis conjugis fruuntur homines, sed cum alijs per injuriam auferuntur. Sic enim & adulteria fornicationes, & stupra prohibebant. Fatebatur enim teste Augustino aliam illicitam, aliam licitam esse voluptatem. Ex quibus conficitur Pelagianorum doctrinam, partim Epicuræam partim Stoicæam fuisse. Humanum enim bonum non in sola voluptate, sed aliquam ejus portionem in virtute collocabant. *Quid si ego, inquit August. Lauda: em corporis voluptatem? Hoc enim tu satis eloquenter facis quod invidere atque imp. lite faciebat Epicurus, quasi propterea sit eius adversarius quia dicit te dicere non noverat ille qua tu dicis. Et ostendens in quo ab invicem utriusque secta differat, r. r. j. ait, ut sentio laboraturus es, ut ostendo te & la. dato-rem voluptatis esse, & Ep. curatum non esse. Non es Epicureus, quia ille r. tum hominem in corporis posuit voluptate, tu autem magnam partem humani boni po-*

A nere in virtute conari. Nam quantum ad virtutem ac voluptatem attingit tres fuerunt sectæ Philosophorum quarum una virtuti voluptatem subdidit, ut nunquam voluptas posset, nisi in usum virtutis assumi. Secunda prætulit ut voluptas appetteretur propter se: virtus autem nihil ageret, nisi ad illam aut consequendam aut retinendam. Postrema duo ista conjunxit, ita scilicet ut neutra earum propter alteram, sed propter se ipsas ambæ quaererentur. Hæc Divomachum patronum & Calliphontem habuit. De quo Tullius, *Non enim unquam cum bella, ut Calliphon qui v. lu. ratione in h. h. stare conti. Et Augustinus: Itemm. cum ille (Calliphon) putaret in virtute animi & voluptate corporis esse hominis bonum, tu cum d. d. virtutis & vit. d. voluisse coniungere.* Hanc porro Calliphontis & Divomachi sectam defendisse Pelagianos aliquoties idem Augustinus est testis: *Si autem, ut ali. quo loco significasti placet tibi secta Divomachi, honestatem voluptatenque coniungens quod Philosophi quoque huius mundi, qui honestiores v. can. ut, & de laud. bonum esse d. x. r. ut, ex humana scilicet natura, be. utraque compactum; si ergo hoc monstrum tua opinione sectaris satis est nobis quod consuevis aliam esse illam aliam licitam voluptatem. Et Luculentius Divomachi istius adeoque Iuliani sententiam explicans: Non enim, inquit, te ad ver. us istis (Philosophos honestiores) d. f. n. d. r. e. t. n. n. d. co. Epicurus qui totum bonum hominis in voluptate corporis posuit quia non quod ille tu sentis; sed Divomachus, huius quippe dogma tibi placuit. Nam ipse coniungenda non voluptatem arbitrius est honestati ut quemadmodum lo. restas ita voluptas per se ipsa appetenda vid. r. t. ut. Cum ergo consensu illorum Philosophorum duo ista Pelagiani conjungerent existimant voluptatis per se spectatæ appetitum tanquam naturalis eujuspiam boni fuisse licitum atque laudabilem. nempe quoad alicujus alterius virtutis præcepto concurrente vetaretur. Hoc est enim quod Augustinus dicit, ut quemadmodum honestas ita voluptas per se ipsam appetenda videretur, eo scilicet modo quo hoc de carnalibus voluptatibus in conjugio solo delectationi intuitu præcisa etiam spe prolis, appetendis Iulianum sensisse declaravimus.*

De ignorantia parvulorum quid senserint.

CAPVT XII.

COMMUNE omnium Pelagianorum dogma fuit, ignorantiam sicuti & difficultates, quas patitur omnis homo ab initio nativitatis suæ nullo modo ad miseriam justæ damnationis, sed ad naturæ

A institutionem pertinere. Testis est Augustinus multis locis: *Quam miseriam difficultatis & ignorantia, nolunt Pelagiani ex iusta damnatione descendere negantes originale peccat. m.* Et plenius alibi: *Etiam si verum esset quod dicunt Pelagiani, per se. ii. ignorant-*